

ÜÇ HANEYE GİDEN ENFLASYON VE İHRACAT YOLUYLA FAKİRLEŞTİREN BÜYÜME

Hafta içinde enflasyon ve dış ticaret istatistikleri açıklanınca bu yılın şubat ayında yayınlanan “Dört nala enflasyon, açlık sınırı ve ihracat yoluyla fakirleşme” yazımızı anımsadık. Söz konusu yazıda; Ocak/2022 ayına ait enflasyon (TÜFE ve ÜFE) rakamları, açlık sınırları, ihracat yoluyla fakirleşme ve sefalet endekslerine ilişkin Prof.Dr.Murat Ferman’ın söylemleri dile getirilerek kur rejimine dayalı ekonomi politikalarının sürdürülmesi halinde enflasyonun ve gelir dağılımı bozukluğunun daha da yükseleceği dile getirilmişti. Anılan yazıda “ihracat yoluyla fakirleşme tuzağı”na dikkat çekiliyor ve bu tuzağa düşülmemesi uyarısı yapılıyordu.

Bu yazımızda söz konusu yılın Ocak ayı ile en son açıklaması Eylül ayına ilişkin rakamların karşılaştırılması yapılacak gidişatın daha önce vurgulanan süreçte gidip gitmediğini görmek istedik.

	<u>ENFLASYON/ OCAK – 2022</u>			<u>ENFLASYON (YILLIK) EYLÜL 2022</u>			
	<u>TÜİK</u>	<u>ENAG</u>	<u>İTO</u>	<u>TÜİK</u>	<u>ENAG</u>	<u>İTO</u>	
TÜFE (yıllık yüzde)	48,69	114,87	50,91	TÜFE	83,45	186,27	107,42
ÜFE (yıllık yüzde)	93,53	-	-	ÜFE	151,50	-	-
<u>SEFALET ENDEKSİ (OCAK 2022)</u>				<u>SEFALET ENDEKSİ EYLÜL/2022</u>			
İŞSİZLİK		%11,20		İŞSİZLİK		%10,10	
ENFLASYON		%48,69		ENFLASYON		%83,45	
SEFALET ENDEKSİ	59,89				93,55		

Yeniden formüle edilen şekilde ise oran 99,5 a çıkmaktadır. (Robert Barro ve Steve Hanke. Enflasyon nanı + işsizlik oranı + on yıllık devlet tahmini faiz oranı (-) büyüme oranı) 2015 yılında bu endeks 23,5 tu.

<u>AÇLIK SINIRI 2022 OCAK</u>	<u>AÇLIK SINIRI EYLÜL/2022</u>
TÜRK-İŞ 4250 TL	7245 TL

İHRACAT MİKTAR VE DEĞER ENDEKSLERİ

<u>İHRACAT OCAK/2022</u>		<u>İHRACAT (30.09.2022 son açıklama) TEMMUZ 2022</u>	
MİKTAR ENDEKSİ ARTIŞ ORANI	%10,0	MİKTAR ARTIŞ ENDEKSİ	%6,8
BİRİM DEĞER ENDEKSİ ARTIŞ ORANI	%6,5	DEĞER ARTIŞ ENDEKSİ	%6,2
<u>İTHALAT OCAK/2022</u>		<u>İTHALAT (son açıklama) TEMMUZ 2022</u>	
MİKTAR ENDEKSİ ARTIŞ ORANI	%8,1	MİKTAR ARTIŞ ENDEKSİ	%11,3
BİRİM DEĞER ENDEKSİ	%42,7	DEĞER ARTIŞ ENDEKSİ	%27,0

<u>DIŞ TİCARET HADDİ / OCAK 2022</u>	<u>DIŞ TİCARET HADDİ / TEMMUZ 2022</u>
%72,8	%76,80

Bu had 2021 yılı Temmuz ayında 91,6, 2022 yılı Temmuzda 104,1 di. (2015-100 varsayımı ile)

İzlenen ekonomi modeli Hazine ve Maliye Bakanı Sn.Nebati’nin söylemiyle “neoklasik iktisattan epistemolojik bir kopuş olan heterodoks “anlayışına dayanıyor. Aslında akılları karıştırmaya gerek yok,

izlenmek istenen yol gayet açık. Döviz kurunu yükseltip faizleri düşürerek büyümeyi ve makro dengeleri sürdürebilmek. Yaklaşık bir yıldır izlenen bu yol hedeflenen amaçları gerçekleştirilememiştir. Yukarıda yer alan göstergeleri dokuz aylık dönem için karşılaştırdığımızda varılan sonuçları şöyle özetlemek mümkün; Enflasyon (TÜFE) dokuz ayda TÜİK rakamlarıyla bile %48'lerden %83'lere geldi. Dokuz ayda 35 puan daha artmış durumda. Üç haneye doğru gidiyor. ENAG rakamları ise ayrı bir felaketi yansıtıyor. İşsizlik ve enflasyon toplamından oluşan "Sefalet Endeksi" de benzer durumda. Bu endekste 59,89'dan 33 puan artışla 93,55'lere geldi. Bir başka hesaplama yöntemiyle de 99,5 çıkıyor. Dünyada ilk sıralarda yer alıyoruz. Açlık sınırı da 4250 TL'den %70'lik artışla 7245 TL'ye yükseldi. Fiyat istikrarını bozlayan, yüksek negatif reel faizli bu politika maalesef dış ticaret istatistiklerinde de benzer tabloyu sergiliyor. İthalat artış yüzdeleri sürekli ihracat artış yüzdelilerinden yüksek olduğu gibi birim miktar ve değer endeksleri de yukarıda yer alan rakamlarda görüleceği üzere aleyhimize gelişmiş, 2020 Temmuz'da 104,1, 2021 Temmuz'da ise 91,6 olan dış ticaret haddi 76,8'lere inmiş durumda. Bütün bu olumsuz tablo sergilenirken döviz rezervleri olumlu tablo yaratılmak bir yana tarihin en yüksek negatif seviyelerine indirilmiş, dış ticaret açıklarında rekorlar kırılmıştır.

Toplumun çok az bir kesimi bu politikalardan nemalanırken büyük bir çoğunluğunun gelir ve serveti azalmış ve fakirleştiren büyüme tuzağına yakalanılmıştır. Ülkenin risk primi de bu olumsuz tablodan ötürü 750-800 arasında seyretmeye devam etmektedir. Dış ticaret hadlerinin 100'ün altında bulunması dış ticarete konu malların baz yılına göre ucuza satılıp pahalıya alındığı için ihraç eden ülke aleyhine olduğundan ihracatın satın alma gücü azalmıştır. Dış ticaret hadleri kaybındaki düzeltmeler yapılırsa büyüme oranları çok aşağılara düşecek ve "fakirleştiren bir büyüme" modeli izlediğimiz açıkça görülecektir. TÜİK'in dış ticaret hadlerine ilişkin istatistikleri bunu açıkça gösteriyor. Bu tür ihracat yapan ülkemizin refahı düşerken ithalat yaptığımız ülkelerin refahı artıyor. Bu sonuçlar dünya ölçeğindeki uygulamalarla biliniyorken neden bu yanlış politikalarda ısrar ediliyor, anlamak mümkün değil?